

Табела 5.2. Спецификација предмета *Латински језик I*

Студијски програм: ОАС класичних наука
Назив предмета: <i>Латински језик I</i>
Наставници: проф. др Борис Пендел, проф. др Драгана Димитријевић, доц. др Горан Видовић
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 12
Услов: нема
Циљ предмета: Оспособљавање студената за читање и разумевање једноставнијих латинских књижевних текстова.
Исход предмета: Студент ће бити у стању да пасивно и активно употреби елементарни латински вокабулар (око 1.000 речи), те да уз употребу речника и других приручника разуме, преведе, уочи поруку и протумачи садржај једноставног изворног или адаптираног текста на латинском језику.
Садржај предмета <i>Теоријска настава.</i> Курс латинске граматике обухвата основе латинске фонологије, морфологије и синтаксе. 1. Читање и изговарање појединих гласова. Вокали и дифтонзи, вокалски квантитет. Двојако акцентовање. Врсте речи. Глаголи у 4 основна облика; основе; конјугације. Навођење именице; деклинације. 2. конј.: <i>teneo, tenere</i>. 1. деклинација: именице. <i>Et. Non</i>. Реченица; предикат, субјект, директни објект. <i>Sum, esse</i>. Принцип једне негације. Именичка синтагма с атрибутом у Gen. Копулативне реч. с им. у предикативу. Подела на слоге, слоговни квантитет. — 2. 4. конј.: <i>audio, audire</i>. 2. деклинација: именице м. р. и ср. р. <i>At</i>. Адвербијал. Предлози и предл. конструкције. 1. конј.: <i>amo, amare</i>. Везници <i>aut, vel, sive</i>. Dat. индиректног објекта. Посесивни Dat уз <i>esse</i>. Акцентовање према квантитету пенултима. 3. конјугација: <i>duco, ducere. Pluralia tantum</i>. Узрочне реч. с <i>quia</i> и <i>quoniam</i>. <i>Nam</i> и <i>enim</i>. Abl инструмента. Abl времена. — 3. <i>Possum, posse</i>. Придеви и њихово навођење. 2. деклинација: придеви. Вез. и прил. »и« и »ни«. Inf као допуна предикату. Именичка синтагма с прид. атрибут. Копулативне реч. с прид. у предикативу. 3. конј.: <i>capio, capere</i>. Присв. зам.; <i>ejus</i>. Предикативно вез.: Nom Nom. Акт. фут.: <i>-bo</i>. Допусне реч.: <i>etsi, quamquam. Non solum...sed etiam</i>. Пролепса негације: <i>et non > nec</i>. Abl квалитета. Предик. везивање: Асс Асс. — 4. Активни фут.: <i>-am</i>. 3. декл.: им. м. и ж. р.: тип <i>navis, sedes</i>. Адверз. зарез. <i>Autem</i> и <i>vero</i>. <i>Ero, potero</i>. 3. декл.: им. м. и ж. р.: остали главни типови; <i>vis</i>. Нез. питање: <i>-ne, nonne, num; utrum...an (-ne...an)</i>. Акт. инд. имперфекта: <i>-(e)bam</i>. 3. декл.: им. ср. р. Нез. питање са <i>quis</i> (укљ. падеже Sg и Pl) и <i>quid</i> (без деклинације); <i>ca quando, quomodo, cur, quare</i>. — 5. Инд. имперф.: <i>eram, poteram. Volo, velle, volam, volebam; nolle</i>. Незав. питање а <i>ubi, quo, unde, qua</i>. Адверб. мировања и кретања. Императив презента. Вокатив. <i>Noli/nolite +inf. Oportet, jubeo, veto, sino +AcI</i> (с активним инф. през.). Облици на перф. основи: акт. инд. и инф. перф. Погодбени склоп: протаза и аподожа. Склоп с реал. прот. <i>Si</i> и <i>nisi</i>. Врем. реч. са <i>ubi, postquam, ut</i>. — 6. Припрема за 1. писмену вежбу; 1. писмена вежба. — 7. Акт. инд. плуксвамперфекта. <i>Coepisse</i>. Независна питања с придевском упитном зам. <i>qui(s) quae quod</i>. Релативна зам. <i>qui quae quod</i> и релат. реченица. <i>Jam; jam non</i>. Акт. фут. 2. Лич. зам. Погодбени склоп са евентуалном протазом. <i>Ergo, igitur, itaque</i>. Герундив: облици; безл. и лична конструкција с <i>esse</i>. Агентивни адвербијал у Dat. Апозиција. — 8. Партицип презента: облици; конструкција везаног парт. през. Предикативно везивање у падежу осим Nom и Асс. Пас. инд. и инд. през. (све конјугације). Пасивни обрт: објект > субјект (укљ. предикативно везивање: Асс Асс > Nom Nom). — 9. Пас. футур: <i>-bor</i>. 3. декл.: придеви. Пасивни обрт: субјект > агентивни адвербијал. Abl инструмента у пасивном обрту. Пас. футур: <i>-ar</i>. Безл. пас. непрелазни гл. Лат. пасив наспрам срп. рефлексива пас. смисла. Пас. инд. имперфекта. Неправилни придеви <i>vetus, dives, pauper. Quidem</i>. — 10. Пас. инд. и инф перф. Герунд: облици и употреба. Особитости у предикат. употреби им. и прид. 4. декл.: им. м. р. Везани парт. перфекта. Abl. обзира. 4. декл.: <i>domus, manus</i>. Пас. инд. плуксвамперфекта и фут 2. Адвербијали мировања и кретања: <i>domi domum domo, humi humum humo, Romae Romam Roma</i>. — 11. 5. декл., укљ. <i>res</i> и <i>dies</i>. Декл. упитне зам. <i>quid</i>. Поименичење прид. у м. и у ср. роду. Акт. парт. и инф. фут. Активна перифрастична конјугација. Пас. инф. фут. <i>AcI</i> уз <i>verba dicendi & sentiendi</i> (са свих шест инф.). Индиректни рефлексив унутар <i>AcI</i>. — 12. Припрема за 2. писмену вежбу; 2. писмена вежба. — 13. <i>Hic, iste, ille</i>; егзофорична и ендофорична употреба (придевска, именичка). Акт. и пас. конј. презента (све конјугације). Финалне реч. (без слагања времена). Захтевне реч. (без слагања времена). <i>Sim. Possim. Velim. Nolim. Is ea id</i>; употреба (придевска, именичка). — 14. Акт. и пас. конј. имперфекта (све конјугације). <i>Essem, possem, vellem, nollem</i>. Бројивост и небројивост. Слагање времена у фин. и захт реч. Асс. трајања. Асс. простирања. <i>Ipse ipsa ipsum. Idem eadem idem</i>. Погодбени склоп с иреалном протазом за садашњост. Субјектни и објектни Gen. Акт. и пас. конј. плуксвамперфекта. Погодбени склоп са иреалном протазом за прошлост. Финални Dat. Дупли Dat. — 15. Правилна копмпарација придева (суперлатив на <i>-issimus</i> и <i>-errimus</i>). Комп. +Abl и +<i>quam</i>. <i>Cum historicum</i>. Неправилни комп. придева. Суперл. +Gen, +<i>inter</i>, +<i>ex</i>. Елатив. Допусне реч.: <i>quamvis</i>. Акт. и пас. конј. перф. Зависно питање (без слагања времена). — 16. Неправилни комп. придева. Слагање времена у зав. питању. Делиберативни конј. (садашњост, прошлост). Незав. конј. воље. Деривација прилога за начин; неправилности. Корелације: <i>tam...quam</i> итд. Комп. прилога; неправилности. Парт. презента у AblAbs. — 17. Именичке неодређне зам. <i>aliquis aliquid, quidam quiddam</i>. Конструкција AblAbs без парт. Главни бројеви <i>unus, duo, tres</i>. Парт. перф. у AblAbs. Питање вршиоца парт. радње. Деп. гл. <i>Videri</i>: значење и констр. Узрочне реч. с везн. <i>cum</i>. Допусне реч. с везн. <i>cum</i>. — 18. Припрема за 3. писмену вежбу; 3. писмена вежба. — 19. Придевске неодређене зам. Сложенице гл. <i>esse</i>. Деп. парт. перф. у везаној и апсолутној употреби. Главни бројеви до 100. Семидеп. гл. Именичка неодређена зам. <i>quisquis quidquid</i>. Главни бројеви: стотине и хиљаде. Адвербијалне реч. с вез. <i>ut</i> послед. типа. — 20. <i>Ire</i>. Сложенице гл. <i>ire</i>. Неодр. зам. <i>nemo nihil</i> и <i>nullus -a -um. Fieri</i>. Суплеција <i>facio/fio</i>. Неодређена зам. <i>quisquam quidquam</i> и <i>ullus -a -um</i>. Субјекатско-објекатске реч. са <i>ut</i> послед. типа: <i>accidit ut</i> итд. <i>Opus est</i> и <i>necesse est</i>. — 21. Редни бројеви. Врем. и временско-намерне

реч. с везницима *antequam* и *priusquam*. *Ferre*. Придевске неодређене зам. *uter, uterque, neuter*. »Карактеришући« релатив с конј. Слож. гл. *ferre. Odisse. Novisse*. Врем. реч. с везником *dum*. — **22.** *Malle*. Придевске неодређене зам. *alius i alter*. Безлични. гл. *Meminisse*. Значење и конструкција гл. *meminisse, recordari, (com)memorare, oblivisci*. Описна комп. придева и прилога. Замена герунда герундивом. Реч. уз *verba impediendi*. — **23.** Супин у Асс. Псеудопредл.: *causa* и *gratia*; *ope, opera; jussu, injussu*. Фин. релат. с конј. Супин у Abl. Узр. *quod* с инд и с конј. Факт *quod*. Abl уз прид Gen уз прид. Dat уз прид. Узрочно-посл. парови гл. Реч. уз *verba timendi*. — **24.** Припрема за 4. писмену вежбу; 4. писмена вежба.

Практична настава. Латинско штиво прилагођено је нивоу и потребама почетног течаја.

Литература:

V. Gortan i dr., *Latinska gramatika*, Zagreb, више издања;
Б. Маневић Шијачки, *Грамматика латинског језика*, Београд, више издања;
М. Divković, *Latinsko-hrvatski rječnik*, Zagreb, 1900 (и репринти);
Ј. Ђорђевић, *Латинско-српски речник*, Београд, 1886 (и репринти).

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 60		Практична настава: 120
Методe извођења наставе предавања; вежбања (групни и индивидуални рад студената).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	30
колоквијуми	20	усмени испит	30